

Czym jest i do czego służy

Kalkulator Kosztu Roboczogodziny (KKRbh)

Obliczenie kosztu roboczogodziny w warsztacie jest w konsekwencji udzieleniem precyzyjnej odpowiedzi na pytanie:

Ile kosztuje firmę jedna sprzedana w warsztacie roboczogodzina?

Przy czym pytanie to jest zasadne zarówno w odniesieniu do warsztatów blacharsko-lakierniczych jak i mechanicznych. Natomiast znajomość kosztu roboczogodziny pozwala na:

- ✓ **ustalenie właściwej stawki za prace warsztatowe; właściwej to znaczy pokrywającej koszty funkcjonowania warsztatu i zapewniającej chociażby minimalny zysk,**
- ✓ **określenie poziomu rabatów możliwych do udzielania wybranym grupom klientów (floty, firmy ubezpieczeniowe itp.)**

Nieznajomość kosztu roboczogodziny powoduje, że zarządzanie warsztatem staje się bardziej kwestią szczęścia i intuicji niż profesjonalizmu. Znalezienie stosunkowo prostej, a jednocześnie poprawnej merytorycznie, metody obliczenia kosztu roboczogodziny do tej pory nie było łatwo osiągalne.

Dlatego Polska Izba Motoryzacji wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniu, wyrażanemu przez zarządzających warsztatami, podjęła wraz z partnerami zewnętrznymi (Vector Polska Sp. z o.o. i B.U.H. Consulting) działania zmierzające do opracowania elektronicznej wersji metody obliczeniowej kosztu roboczogodziny przeznaczonej do **samodzielnego** wykorzystania w firmie.

Informacje przydatne przy korzystaniu z kalkulatora kosztu rbh

Z całą odpowiedzialnością za słowo stwierdzić można, a nawet trzeba, że znajomość pojęcia „koszt roboczogodziny” w ciągu ostatnich kilku lat znacząco wzrosła wśród właścicieli i kadry zarządzającej warsztatami niezależnymi i autoryzowanymi serwisami motoryzacyjnymi. Pewna w tym zasługa firm ubezpieczeniowych, które coraz częściej podejmując negocjacje stawki za robociznę z warsztatami blacharsko-lakierniczymi odnoszą się do rzeczywistych kosztów wytworzenia pracy w tych warsztatach.

Z pewnością nie będzie przesady w twierdzeniu, że przypominanie definicji kosztu roboczogodziny, jeszcze przez pewien czas będzie konieczne. Mamy bowiem do czynienia z próbami definiowania tego pojęcia w odniesieniu do godzin obecności pracowników (czyli godzin dyspozycyjnych), godzin przepracowanych przez pracowników produkcyjnych czy w końcu godzin sprzedanych. Należy zatem jednoznacznie powiedzieć, że właściwym punktem odniesienia są godziny sprzedane czyli te, które zostały zafakturowane. Oznacza to, że w przypadku warsztatu blacharsko-lakierniczego są to godziny wynikające z zaakceptowanych

kosztorysów wykonawczych (ale nie kosztorysów ofertowych). Natomiast w warsztatach mechanicznych to równowartość czasu technologicznego wynikającego z przyjętych norm producentów pojazdów lub (coraz rzadziej) opracowań branżowych dla konkretnych czynności i operacji warsztatowych. Po ustaleniu, w stosunku do których godzin odnosimy koszt roboczogodziny można jednoznacznie stwierdzić, że definicja kosztu roboczogodziny brzmi:

Koszt roboczogodziny to wynik podzielenia sumy kosztów poniesionych przez warsztat w badanym okresie przez sumę godzin sprzedanych w tym samym okresie czasu. Przy czym koszty muszą dotyczyć wyłącznie warsztatu, dla którego dokonuje się obliczeń; mają dotyczyć i pochodzić z okresu podlegającego obliczeniu oraz zawierać również tę część kosztów ogólnozakładowych, które muszą zostać pokryte z przychodów warsztatu.

Coraz częściej padają jednak pytania dotyczące nie tyle cóż to takiego ten koszt roboczogodziny, ale jak go policzyć, jak interpretować otrzymane wyniki, czy raz wyliczony koszt jest niezmienny?

Do tak formułowanych pytań dołączyć można jeszcze kilka następnych wynikających z już postawionych i dążących do doprecyzowania odpowiedzi. Jednakże dobrze jest najpierw poznać odpowiedzi na pytania podstawowe.

Policzenie kosztu roboczogodziny nie jest ani proste ani tym bardziej oczywiste i intuicyjne bez znajomości podstawowych zależności ekonomicznych, sposobów i metod księgowania kosztów oraz źródeł pozyskania wiarygodnych danych zarówno w tym zakresie jak i dotyczących ilości godzin sprzedanych w warsztacie.

Interpretacja wyniku otrzymanego w postaci jednej wartości liczbowej (w złotych i groszach) jest w zasadzie mało konstruktywna. Jedyne co z pewnością można stwierdzić to czy otrzymany koszt jest niższy czy też wyższy od stosowanej średniej rzeczywistej stawki za prace warsztatowe. Jeżeli jest niższy i zapewnia uzyskiwanie zadowalającej marży to – „o jedno zmartwienie mniej”. Problem zaczyna się gdy obliczony koszt roboczogodziny jest wyższy lub znacząco wyższy od średniej stawki za prace warsztatowe. Pojawiające się pytania to: czy obliczony koszt jest prawidłowy, jeśli nie, to gdzie został popełniony błąd? I drugie pytanie jeśli przy wyliczaniu kosztu roboczogodziny nie popełniono błędu, to na jak długo wystarczy kapitału na dokładanie do pracy warsztatu i tak naprawdę skąd te środki pochodzą?

Pytanie o stałość czy też zmienność kosztu roboczogodziny budzi najwięcej wątpliwości. Pochodzą one stąd, że zmienność tego kosztu następuje praktycznie z każdą wykonaną pracą w warsztacie a obliczanie go w okresach miesięcznych pokazuje nie stan bieżący lecz „historię” z minionego okresu.

Wydawać się może, że w kontekście tak wielu niewiadomych, budzących wątpliwości wyników i dylematów interpretacyjnych podejmowanie samodzielnych prób obliczenia kosztu roboczogodziny jest niewykonalne. Wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniu środowiska związanego z warsztatami blacharsko-lakierniczymi ale i mechanicznymi opracowany został „KALKULATOR KOSZTU RBH”. Produkt ten jest dostępny w postaci elektronicznej poprzez

stronę internetową Polskiej Izby Motoryzacji (www.pim.pl). Tam też można znaleźć szczegóły dotyczące zasad korzystania z „kalkulatora” oraz informacje o szkoleniach, które mogą stanowić bazę do uzyskania wiedzy przydatnej do obliczania i interpretacji kosztu roboczogodziny.